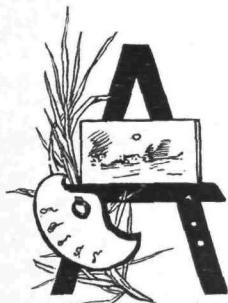

★ Η ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ★

Η ΑΝΑΓΚΗ

ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ

[*H «distinction».* — *Η τάσις πρὸς τὴν τελειοποίησιν εἶναι παγκόσμιος.* — *Απὸ τοῦ ἀτελοῦς ἐντόμου μέχρι τοῦ τελειοτάτου ἀνθρώπου.* — *Πόσον βαθεῖα εἶναι ἡ δργανικὴ ἀνάγκη τοῦ ὡραίου.*].

ΝΑΓΚΗ ἐπίσης δργανική, ἀνάγκη ἐπίσης ἐπιτακτική ὅδον καὶ πᾶσα φυσιολογικὴ ἀπαίτησις τῆς ὑπάρχεως εἶναι καὶ ἡ ἐπειγουσσα, ἡ θαθεῖα ἐκείνη ἀνάγκη, πτις μᾶς ὥθει εἰς τὴν εὔρεσιν τοῦ ὡραίου ἐν τῇ φύσει, τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ζωῇ, καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἡμῶν τῶν ἴδιων ἐπὶ τὸ ὡραιότερον καὶ τὸ μᾶλλον διακεκριμένον καὶ ἐλκυόν τὴν προσδοχὴν των ἄλλων.

Ἡ δὲ ἀνάγκη αὕτη τοῦ ὡραίου εἶναι ἐντός μας ἔνστικτος, ἀποτελεῖ ἐν θήθικὸν μέρος τοῦ ψυχολογικοῦ μας σκελετοῦ, εἶναι χυμωμένη μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ὑπάρχεως, μὲ τὴν ὡθοῦσαν δύναμιν τῆς ἔξελίξεως, ὑπῆρχε τούτον τινὰ πρὸ τῆς μορφῆς, ἢν ὥθει πρὸς τὴν τελειοποίησιν. Υπάρχει, λέγει ὁ Bray ἐν τῇ φύσει, κατόπιν βαθμοῦ τίνος δργανώσεως μία τάσις ἀτόμων πρὸς τὴν διάκρισιν (*distinction*). Η δὲ τάσις αὕτη πρὸς τὴν τελειοποίησιν, ἐκδηλούμενη ὡς ἀνάγκη βελτιώσεως, εἶναι μορφὴ τῆς προσόδου καὶ τῆς ἔξελίξεως τῆς φύσεως πρὸς τὸ ὡραιότερον καὶ τέλειότερον, συνεπώς εἶναι ἀνάγκη μηχανική, ἔνστικτος, ἀδυνειδότος καὶ μοιραία, καὶ συνδέεται πρὸς τὴν ὑψηστην λειτουργίαν τοῦ ἀτόμου· τὴν συντήρησιν τοῦ εἴδους.

Εἰς τὴν ἔμφυτον ταύτην τάσιν τῆς ζωῆς πρὸς τὴν τελειοποίησιν, βλέπομεν τὰς ὡραιοτέρας καὶ γονιμωτέρας ἐκδηλώσεις καὶ λάμψεις τοῦ φυσικοῦ κάλλους πρὸς τὴν διαιώνισιν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀθανασίαν.

Ἡ γρύνιμος, ἀλλ' ἀρρατος καὶ ἀδυνειδότος αὕτη δρυμὸς πρὸς τὴν τελειοποίησιν, τὴν δάκρυσιν καὶ τὴν καλλονήν, διαλάμπει παγκόσμιος εἰς τὰ ὑψηλὰ φαινόμενα τῆς ἔρωτικῆς ζωῆς, ἀπὸ τοῦ ἀτελεστάτου μέχρι τοῦ τελειοτάτου τῶν ζῴων.

Αἱ τροποποιήσεις καὶ μεταβολαὶ ἀς ὑφίστανται τὰ ἔντομα, τὰ κολεόπτερα καὶ ἄλλα διάφορα ζῷα, ἀλλάσσοντα τὸ πτέρωμα, τὸ χρῶμα, τὸ δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὸ λαμπρότερον καὶ ζωρότερον κατὰ τὰς ὠραίας ἐποκάς τῶν ἐρῶτων αὐτῶν, ὥθοῦνται πρὸς τὰς βελτιώσεις ταύτας ὑπὸ ἀνάγκης τίνος βεβαίως πρὸς τὸ ὡραίον, ἀδυνειδότου καὶ δργανικῆς, διότι τὰ ζῷα ἐκεῖνα ἐγκλείουν ἐντός των τὸ μέλλον τοῦ εἶδους των, τὸ ὅποιον πρόκειται ν' ἀναγεννηθῇ καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ διαπλασθῇ ὡραιότερον καὶ τέλειότερον.

Ανερχόμενοι τὴν κλίμακα τῆς ζωϊκῆς ἔξελίξεως, τὴν αὐτὴν τάσιν τῆς ζωῆς βλέπομεν πρὸς τὴν τελειοποίησιν, ὑπὸ συνθήκας ὅμως πολὺ ὑψηλοτέρας καὶ τελειότερος. Ήχαρις καὶ ἡ κομψότης τῶν ἔρωτικῶν παιγνίων καὶ θωπειῶν τῶν ἀνωτέρων ζῷων, καθ' ἓν στηγμὴν πρόκειται τὸ εἶδος νὰ ὑψωθῇ εἰς ἐπίπεδον ἔχακολου-

Γ. ΜΠΟΝΑΝΟΣ. 'Ανάγλυφον μνημείου Ιακωβάτων

θήσεως τῆς ζωῆς ὑψηλότερον, ἡ ἀναζήτησις τοῦ ὡραίου καὶ ἰδικοῦ καὶ κομψοῦ ζῶου διά τὴν ὑπερτάπην ταύτην λειτουργίαν, δὲν εἶναι σαφῆς ἐκδηλώσις τῆς ἐνδομύχου τάσεως, τῆς δργανικῆς ἀνάγκης τοῦ ὡραίου, τῆς ἀναποδράστου φυσικῆς ὕμης πρὸς τὸ τελειότερον καὶ ὡραιότερον;

Ἐλθωμεν ἥδη εἰς τὸ ὡραιότερον καὶ τελειότερον ἀριστούργημα τῆς φύσεως, τῶν ἀνθυάπων καὶ ἐξετάσωμεν τὴν ἐν αὐτῷ ἀνάγκην τοῦ ὡραίου, τὴν ἐν αὐτῷ ἐκδηλώσιν τῆς παγκόσμιου φυσικῆς τάσεως πρὸς τὴν τελειοποίησιν, διὰ τῆς προσόδου καὶ τῆς ἔξελίξεως. Τί θέλομεν παρατηρήσει; Οὐδὲν κατ' οὐσίαν νεώτερον. Ο νέος καὶ ἡ νεανική, μόδις ἡ ἐντός των ἐνδόμυχος καὶ ἀδυνειδότος τάσις τῆς θελούσης νὰ διαιωνισθῇ ζωῆς πρὸς τὸ τελειότερον, ἀρχίσῃ νὰ ἐκδηλούται, γενικὴ ἀναστάτωσις διαταράσσει τὸν ἔθνον δργανισμόν. Τότε, ἐκτός τῶν ἄλλων μεταβολῶν μοιραίως ἡ ἀνάπτυξις στρέφεται πρὸς τὸ λεπτότερον, τὰ αἰσθήματα γίνονται ἀρεμώδην καὶ λεπτότερα, ἐκφραζόμενα διὰ στί-